

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
e-підпис Валерій СОРОКА
05.10.2022

06-02-78S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

Стратегічний управлінський облік		Strategic management accounting	
Шифр за ОП	OK 10	Code in Educational Program	
Освітній рівень: магістерський (другий)		Educational level: Master's (second)	
Галузь знань: Управління та адміністрування	07	Field of knowledge: Management and Administration	
Спеціальність: Облік і оподаткування	071	Field of study: Accounting and taxation	

Силабус навчальної дисципліни «**Стратегічний управлінський облік**» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 071 «Облік і оподаткування». Рівне. НУВГП. 2022. 12 с.

ОПП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/24141/>

Розробник силабусу: *Міклуха О.Л., к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту*

Силабус схвалений на засіданні кафедри обліку і аудиту
Протокол № 2 від **“ 19 ” вересня 2022 року**

Завідувач кафедри: *е-підпис Позняковська Н.М., к.е.н., доцент*

Керівник освітньої програми: *е-підпис О.О.Осадча, д.е.н., професор*

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІЕМ
Протокол № 1 від **“ 19 ” вересня 2022 року**

Голова науково-методичної ради з якості ННІЕМ: *Ковшун Н.Е., д.е.н., професор*

СЗ №-4472 в ЕДО

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Ступінь вищої освіти	<i>магістр</i>
Освітня програма	<i>Облік і оподаткування</i>
Спеціальність	<i>071 Облік і оподаткування</i>
Рік навчання, семестр	<i>1, 1</i>
Кількість кредитів	<i>4</i>
Лекції:	<i>20 години (денна форма); 6 години (заочна форма)</i>
Практичні заняття:	<i>20 годин (денна форма); 8 годин (заочна форма)</i>
Самостійна робота:	<i>80 годин (денна форма) 121 годин (заочна форма)</i>
Форма навчання:	<i>денна, заочна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>екзамен</i>
Мова викладання	<i>українська</i>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА

Міклуха О.Л., к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту

Вікіситет

<http://wiki.nuwm.edu.ua>

ORCID

ORCID ID: 0000-0003-0618-3277

Як комунікувати

o.l.miklukha@nuwm.edu.ua

тел. 098-406-802-9

Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE

ПРО ДИСЦИПЛІНУ

**Анотація
навчальної
дисципліни,
в т.ч. мета та цілі**

Мета: підготовка до виконання професійних обов'язків з стратегічного управління витратами, яке базується на стратегічному позиціонуванні і аналізі витратоутворюючих чиників.

Завдання: ознайомлення з передовими методами та інструментами в області стратегічного управлінського обліку, розуміння методики реалізації стратегічних цілей за допомогою управлінського обліку, оволодіння методикою оцінки впливу фінансових і нефінансових показників на обрання стратегії розвитку підприємства та його центрів відповідальності.

Предмет: процес обґрунтування стратегічних рішень на основі управлінського обліку

Місце дисципліни в навчальному процесі підготовки магістрів. Вивчення дисципліни ґрунтується на знаннях фінансового обліку, управлінського обліку, аудиту, організації бухгалтерського обліку, методики підготовки звітності, менеджменту, економіки підприємства, фінансів, права.

**Посилання на
розміщення
навчальної
дисципліни на
навчальній
платформі Moodle**

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2037>

Компетентності

ЗК01. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 05. Генерувати нові ідеї (креативність)

ЗК 07. Здатність працювати в міжнародному контексті

ЗК08. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань і мотивів

СК01. Здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу.

СК05. Здатність застосовувати методи і методики аналітичного забезпечення сучасних систем менеджменту з урахуванням стратегії розвитку підприємства в умовах невизначеності, ризику та/або асиметричності інформації.

СК08. Здатність виконувати адміністративно- управлінські функції у сфері діяльності суб'єктів господарювання, органів державного сектору.

СК09. Здатність здійснювати діяльність з консультування власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування..

**Програмні
результати
навчання**

ПР01. Вміти розвивати та підвищувати свій загальнокультурний і професійний рівень, самостійно освоювати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем економіки та управління.

ПР02. Знати теорію, методику і практику формування облікової інформації за стадіями облікового процесу і контролю для сучасних і потенційних потреб управління суб'єктами господарювання з урахуванням професійного судження.

ПР04. Організувати, розвивати, моделювати системи обліку і координувати діяльність облікового персоналу з урахуванням потреб менеджменту

ПР06. Визначати інформаційні потреби користувачів облікової інформації в управлінні підприємством, надавати консультації управлінському персоналу суб'єкта господарювання щодо облікової інформації.

ПР07. Розробляти внутрішньофірмові стандарти і форми управлінської та іншої звітності суб'єктів господарювання.

ПР17. Готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

ПР18. Дотримуватися норм професійної та академічної етики, підтримувати врівноважені стосунки з членами колективу (команди),

споживачами, контрагентами, контактними аудиторіями.

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Економічна компетентність, здатність до навчання, критичне мислення, робота в групі, креативність, вміння оцінювати ризики та приймати рішення, комплексне вирішення проблем та інші.

Структура та зміст освітнього компонента

Змістовий модуль 1

Тема 1. Управлінський облік у системі стратегічного управління підприємства

Сутність стратегічного управлінського обліку. Основні завдання стратегічного управлінського обліку. Принципи стратегічного управлінського обліку. Процес стратегічного управління. Основні етапи стратегічного управління.

Тема 2. Сутність, принципи і вимоги до стратегічних управлінських рішень

Сутність та функціональна наповненість управлінського рішення. Принципи управління як основа управлінських рішень. Вимоги, що висувуються до управлінських рішень. Методи прийняття управлінських рішень. Моделювання при прийнятті управлінських рішень.

Тема 3. Основи розробки стратегій підприємства

Основні етапи розробки й реалізації стратегії підприємства. Поняття місії підприємства. Зміст і структура стратегічного плану підприємства. Стратегічні плани і стратегічні проекти. Ключові показники ефективності в системі стратегічного планування. Моделі та методи стратегічного планування.

Тема 4. Стратегічні альтернативи діяльності підприємства

Історична зміна стратегій. Характеристика видів базової та альтернативних стратегій. Функціональні і ресурсні стратегії. Способи здійснення стратегій. Чинники, що впливають на вибір стратегії.

Тема 5. Організаційне забезпечення реалізації стратегії: системи, структура, співробітники.

Взаємозв'язок стратегії та оргструктури. Переваги та недоліки різних типів організаційних структур. Сучасні організаційні структури управління: горизонтальні, сітьові та віртуальні, їх переваги та недоліки. Типи профілів організаційної культури. Методи оцінки профілю організаційної культури.

Тема 6. Програмно-цільове управління та управлінські рішення

Зміст та умови застосування програмно-цільового управління. Поняття програми у програмно-цільовому методі. Паспорт програми. Показники оцінки ефективності програми.

Тема 7. Конкурентна стратегія: сутність та основні принципи. Різновиди конкурентних стратегій. Стратегія наступу. Стратегія оборони. Характерні ознаки конкурентних стратегій (згідно з підходом М. Портера)

Змістовий модуль 2. Стратегічний управлінський облік показників підприємства

Тема 8. Оцінка вигід і витрат в стратегічному управлінському обліку

Модель аналізу вигід і витрат. Поняття альтернативної вартості. Визначення варіантів вибору. Аналіз чутливості.

Тема 9. Стратегічний управлінський облік грошових коштів

Сутність фінансового управління, його мета і завдання. Дескриптивні, предикативні й нормативні моделі фінансового управління. Моделювання грошових потоків. Методи оцінки поточної та майбутньої вартості коштів.

Тема 10. Стратегічний управлінський облік інвестиційних проектів
Методи оцінки економічної ефективності інвестиційних проектів. Метод приведеної величини доходу; метод внутрішньої норми прибутковості; метод аннуїтету; метод динамічного терміну окупності. Сценарії і математичні моделі.

Тема 11. Стратегічний управлінський облік запасів(1 год)

Класифікація моделей управління запасами. Модель оптимальної партії замовлення (модель Уілсона). Модель ABC. Модель XYZ.

Тема 12. Прийняття управлінських рішень в умовах ризику та невизначеності

Суть та значення ситуаційного аналізу. Види ситуацій, у яких необхідно приймати управлінські рішення (в умовах визначеності, невизначеності та ризику). Аналіз ситуації господарюючого суб'єкта. Методи портфельного аналізу. Моделювання ризиків при прийнятті рішень. Розподіл ризиків. Методи оцінки ризику.

Методи оцінювання та структура оцінки

Для досягнення цілей та завдань курсу студентам потрібно вчасно засвоїти теоретичний матеріал та виконати індивідуальні завдання, вчасно скласти модульні контролі знань.

За вчасне та якісне виконання завдань студент отримує такі обов'язкові бали:

60 балів за результатами перевірки засвоєння теоретичного матеріалу; виконання індивідуальних завдань;

20 балів – модульний контроль 1;

20 балів – модульний контроль 2.

Усього 100 балів.

Студенти можуть отримати додаткові бали за: написання і презентацію на заняттях, семінарах, форумах есе, тез, статей за темою курсу. Тема дослідницької роботи студент обирає та погоджує/консультується із викладачем.

Модульний контроль проходить у формі тестування на університетській платформі MOODLE. У тесті

30 запитань різної складності:

рівень 1 – 10 запитань по 0, 5 балів (5 балів), рівень 2 –

10 запитань по 0,5 балів (5 балів), рівень 3 – 10 запитання по 1,0 балу (10 балів).

Усього – 20 балів.

Лінк на нормативні документи, що регламентують проведення поточного та підсумкового контролів знань студентів, можливість їм подання апеляції:

<http://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdili/navch-nauk-tsentrnezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumenty>.

Місце навчальної дисципліни в освітній траєкторії здобувача вищої освіти

Дисципліни, що передують вивченню даного курсу: аналіз господарської діяльності, державний фінансовий контроль, звітність підприємств, управлінський облік, аналітична практика, цифрові технології в управлінні

Поєднання навчання та досліджень

Здобувачі мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, залучатись до виконання завдань наукової теми кафедри обліку і аудиту, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу.

В освітньому процесі використовуються наукові досягнення та науковий досвід викладача курсу як науковця, виконавця кандидатської та докторської дисертацій, інших наукових робіт, у якості наукового консультанта здобувачів при виконанні наукових робіт, керівника студентського наукового гуртка «Наука +».

Інформаційні ресурси

1. Голов С.Ф. Управлінський облік : підручник. Київ : Центр навчальної літератури, 2018. 534 с.
2. Головацька С.І., Куцик П.О. Теоретико-методичні засади обліково-інформаційного забезпечення стратегічного управління витратами. Підприємництво і торгівля : збірник наукових праць / редакц. кол.: П.О. Куцик, В.В. Апопій, Б.Б. Семак та ін. Вип. 25. Львів : вид-во ЛТЕУ, 2019. С. 25–33.
3. Шматковська Т. О. Стратегічний управлінський облік в умовах цифрової економіки / Тетяна Олександрівна Шматковська, Микола Іванович Дзямулич // Галицький економічний вісник. — Т. : ТНТУ, 2022. — Том 74. — № 1. — С. 61–67.
4. Матюха, М. (2022). ПОСТАНОВКА УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ В УМОВАХ АУТСОРСИНГУ. Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка, (11), 102-107. <https://doi.org/10.32851/2708-0366/2022.11.14>
5. Обліково-аналітичне забезпечення суб'єктів господарювання в умовах євроінтеграції : монографія / Н. М. Позняковська, С. Я. Зубілевич, О. Л. Міклуха та ін. – Рівне : НУВГП, 2019. – 423 с. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/14323/>(дата звернення: 30.08.2022 р.).
6. Сăpuneanu S., Topor D. I., Constantin D. M. O., Marin-Pantelescu A. Management accounting in the digital economy: evolution and perspectives. In Improving business performance through innovation in the digital economy. P. 156–176. 2020. IGI Global. DOI: <https://doi.org/10.4018/978-1-7998-1005-6.ch011>
7. Dahal R. K. Changing role of management accounting in 21st Century. Review Pub Administration Manag, 2019. Vol. 7 (3). P. 203–222.
8. Lagovska O., Ilin V., Kotsupatriy M., Ishchenko M., Verbivska L. Priority directions of tax policy change in the information sphere. Scientific Bulletin of National Mining University. 2020. Vol. 3. DOI: <https://doi.org/10.33271/nvngu/2020-3/183>
9. Zybareva O., Kravchuk I., Pushak Y., Verbivska L., Makeieva O. Economic and Legal Aspects of the

Network Readiness of the Enterprises in Ukraine in the Context of Business Improving. Studies of Applied Economics. 2021. Vol. 39 (5). DOI: <https://doi.org/10.25115/eea.v39i5.4972>

10. Zybareva O., Verbivska L., Lopashchuk I., Kalaman O., Derkach T., & Smentyna N. Strategically-oriented enterprise management through information systems. International Journal of Recent Technology and Engineering. 2019. Vol. 8 (2). P. 3014–3017. DOI: <https://doi.org/10.35940/ijrte.B2900.078219>

11. База «Законодавство України» на сайті ВРУ. URL: zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi.

12. Наукова бібліотека НУВГП. URL: <http://nuwm.edu.ua/naukova-biblioteka>.

ПРАВИЛА ТА ВИМОГИ (ПОЛІТИКА)

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП» <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно цього документу і реалізується право здобувача вищої освіти на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Порядок здачі модульних контролів регулюється <http://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezalezhnoho-otsiniuvannia-znan/dokumenti>.

Оголошення стосовно дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/>.

Правила академічної доброчесності

За списування під час проведення модульного контролю, здобувач позбавляється подальшого права здавати матеріал, що може призвести до виникнення академічної заборгованості.

За списування під час виконання окремих завдань здобувачу вищої освіти знижується оцінка або не зараховується завдання залежно від часу виявлення та ступеня порушення академічної доброчесності.

Документи стосовно академічної доброчесності (про плагіат, порядок здачі курсових робіт, кодекс честі студентів, документи Національного агентства стосовно доброчесності) наведені на сторінці ЯКІСТЬ ОСВІТИ сайту НУВГП: <http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>

Вимоги до відвідування

Здобувачу вищої освіти не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. Якщо є довідка про хворобу чи іншу поважну причину, то здобувач може не відпрацьовувати пропущене заняття, проте бали за це заняття він не отримає. За бажанням здобувач може виконати та захистити завдання пропущеного заняття з

поважної причини та отримати бали.

Відпрацювання аудиторних занять можуть бути здійснені впродовж 2-х тижнів (14 календарних днів), починаючи з моменту, коли студент має знову приступити до занять (завершилася дія відповідної поважної причини), але не пізніше дня початку залікового тижня у відповідному семестрі. Поважними причинами пропуску студентом аудиторних занять можуть бути хвороба, виклик до суду, правоохоронних органів чи до військового комісаріату; відрядження; сімейні обставини тощо, що мають бути підтверджені документально — лікарняний, медична довідка, повістка, тощо. Порядок відпрацювання пропущених занять визначає викладач. Результати оцінювання всіх складових поточного контролю фіксуються в електронному журналі обліку навчальної роботи студентів академічної групи.

Здобувач має право оформити індивідуальний графік навчання згідно відповідного положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>.

При об'єктивних причинах пропуску занять, студенти можуть самостійно опрацювати пропущений матеріал на платформі MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2071>.

Здобувачі можуть на заняттях використовувати ноутбуки, планшети.

Неформальна та інформальна освіта

Здобувачі мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного положення <http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita>.

Також здобувачі можуть самостійно пройти на платформах Prometheus, Coursera та інших курси з питань методики та організації наукових досліджень, рекомендовано відвідування семінарів ресурсу «Clarivate Analytics українською», актуальна інформація щодо проведення яких є за посиланням <https://www.facebook.com/-WoS.Ukrainianin>. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни/освітньої програми та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

ДОДАТКОВО

Правила отримання зворотної інформації про дисципліну*

Щосеместрово здобувачі заохочуються до проходження онлайн-опитування стосовно якості викладання та навчання викладачем даного курсу та стосовно якості освітнього процесу в НУВГП. Результати опитування здобувачів надсилають обов'язково.

Порядок опитування, зміст анкет та результати анкетування здобувачів минулих років та семестрів завантажені на сторінці «ЯКІСТЬ ОСВІТИ»:

<http://nuwm.edu.ua/porjadok-opituvannja>

<http://nuwm.edu.ua/sp/anketuvannja>

<http://nuwm.edu.ua/sp/rezuljtati-opituvannja>

Оновлення*

За ініціативою викладача зміст даного курсу оновлюється щорічно з врахуванням наукових досягнень у галузі обліку і оподаткування, нормативних вимог до апробації та оформлення результатів наукових досліджень.

Здобувачі також можуть долучатись до оновлення дисципліни шляхом подання пропозицій викладачу стосовно обговорення та додаткового розгляду окремих питань наукових досліджень, відвідування семінарів, тренінгів у рамках неформальної освіти.

Навчання осіб з інвалідністю

Документи та довідково-інформаційні матеріали стосовно організації навчального процесу для осіб з інвалідністю доступно за посиланням <http://nuwm.edu.ua/sp/dlja-osib-z-invalidnistju>.

У випадку навчання таких категорій здобувачів освітній процес даного курсу враховуватиме, за можливістю, усі особливі потреби здобувача.

Викладач та інші здобувачі даної освітньої програми максимально сприятимуть організації навчання для осіб з інвалідністю та особливими освітніми потребами.

Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання

Передбачено залучення до проведення лекційних і практичних занять, семінарів фахівців Рівненського відділення "ПОЛІТОН" Рівненської філії акціонерного товариства комерційного банку "ПРИВАТБАНК," Регіонального відділення Фонду державного майна України по Рівненській та Житомирській областях, провідних компаній Рівненщини

Академічна мобільність. Інтернаціоналізація

В НУВГП розроблено процедури для реалізації права здобувачам на академічну мобільність:

- Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу Національного університету водного господарства та природокористування: <http://er3.nuwm.edu.ua/4398/>

- Порядок перезарахування результатів навчання за програмами академічної мобільності в Національному університеті водного господарства та природокористування <http://er3.nuwm.edu.ua/19458/>.

- Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 року № 579 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/579-2015-%D0%BF#n8>.

Здобувачі можуть отримати доступ до таких міжнародних інформаційних ресурсів :

- електронні бібліотеки: <http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/korisni-posilannya/elektronni-biblioteki>

- Як знайти статтю у Scopus: <http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/506-v-dopomohu-avtoram>

- База періодичних видань: <https://www.scimagoir.com/>

- Можливості доступу до електронних ресурсів та сервісів: <http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/516-mozhlyvosti-dostupu-do-resursiv-i-servisiv>

Здобувачі можуть брати участь у Проєкті сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP) <https://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>.

Лектор Міклуха О.М., к.е.н., доцент